X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 21)

z dnia 26 kwietnia 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 21)

26 kwietnia 2024 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem poseł **Kamili Gasiuk-Pihowicz (KO)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– wniosek o przeprowadzenie wysłuchania publicznego dotyczącego poselskiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk nr 253) oraz poselskiego projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Trybunale Konstytucyjnym (druk nr 254).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski**, **Anna Majewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Przemysław Sadłoń**, **Karina Parśniak** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Witam państwa posłów. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia obejmuje jeden wyjątkowy, ale bardzo ważny dla debaty publicznej punkt, czyli rozpatrzenie wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego dotyczącego dwóch projektów. Pierwszy to poselski projekt ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z druku nr 253 oraz drugi poselski projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Trybunale Konstytucyjnym z druku nr 254.

Szanowni państwo, jak widać po pierwszym czytaniu, są to projekty, które budzą potrzebę dużej debaty. Dla nas jest to ważne, aby te fundamentalne dla polskiego systemu konstytucyjnego projekty były przyjmowane w jak najbardziej transparentnym i szerokim procesie legislacyjnym. Stąd ten wniosek. Przypomnę, że Sejm w trakcie bieżącego posiedzenia w dniu 24 kwietnia przeprowadził pierwsze czytanie dwóch projektów poselskich, o których mówiłam. Dzisiaj w trakcie pierwszego czytania zostały zgłoszone wnioski o odrzucenie tych projektów i zostały one skierowane do rozpatrzenia w Komisji. Uzasadniając ten wniosek, chcę także wskazać, że proponuję datę 24 maja o godz. 10.00. Data ta została skonsultowana w prezydium i z przedstawicielami wszystkich klubów parlamentarnych. Czy jest sprzeciw wobec wniosku o przeprowadzenie publicznego wysłuchania dotyczącego dwóch projektów poselskich o Trybunale Konstytucyjnym i o przepisach wprowadzających ustawę o Trybunale Konstytucyjnym na posiedzeniu Komisji w dniu 24 maja o godz. 10.00? Nie widzę sprzeciwu. Szanowni państwo, stwierdzam, że Komisja przyjęła wniosek. Informacja dotycząca przeprowadzenia wysłuchania publicznego zostanie udostępniona w systemie informacyjnym Sejmu w terminie późniejszym, na co najmniej 14 dni przed dniem przeprowadzenia wysłuchania publicznego. Jednocześnie chciałabym zwrócić państwu uwagę na pewną kwestię formalną, a mianowicie, aby zmieścić się w terminie, który jest przewidziany do zgłaszania formalnego do tego wysłuchania, które wymaga albo osobistego zgłoszenia, albo wysłania go przesyłką poleconą. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Pani przewodnicząca, jeszcze wniosek formalny.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Bardzo proszę, pan poseł Jabłoński.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Pani przewodnicząca, składam wniosek formalny o to, aby na to wysłuchanie publiczne zaprosić również rzecznika praw obywatelskich. Wynika to z faktu, że przedstawił on jednoznaczną bardzo krytyczną opinię i dobrze byłoby, żeby również mógł zabrać głos w trakcie tego posiedzenia.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Panie pośle, to ja już tłumaczę.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Wiem, czym jest słuchanie publiczne.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Wysłuchanie publiczne jest takim trybem, w którym nie zaprasza się poszczególnych osób.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Ja mam wniosek, żeby zaprosić, bo nie ma przeszkód.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Zapraszam wszystkich obywateli. Wszyscy jesteśmy równi wobec prawa. Jak pan wie i wskazuje, opinia rzecznika praw obywatelskich jest dostępna i każdy może się z nią zapoznać.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Warto, żeby pan rzecznik również mógł pojawić się na tym wysłuchaniu publicznym, żeby również mógł zabrać głos.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Panie pośle, proszę mi nie przerywać. Chcę powiedzieć bardzo jasno, że zapraszam pana rzecznika praw obywatelskich na Komisję, na której będzie wysłuchanie publiczne. Bardzo proszę pan poseł Warchoł.

Poseł Marcin Warchoł (PiS):

Pani przewodnicząca, była pani pracownicą Biura Rzecznika i ja też byłem.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Nadal jestem.

Poseł Marcin Warchoł (PiS):

Pracowaliśmy razem w Biurze Rzecznika i dobrze obydwoje wiemy, że dobrym zwyczajem zawsze było, że wszyscy rzecznicy byli zapraszani na wysłuchania publiczne do Sejmu.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

To kwestie formalne. Panie pośle, proszę sobie jeszcze raz sprawdzić, bo mam wrażenie, że się pan myli i nie rozumie formuły wysłuchania publicznego. Czym innym są prace komisyjne, na które rzeczywiście zaprasza się najważniejsze organizacje, a czym innym jest wysłuchanie publiczne, na które może się zgłosić każdy z obywateli. Oczywiście zapraszam wszystkich przedstawicieli najważniejszych instytucji państwowych do udziału w tej debacie. To jest cel naszej debaty. Szczególnie dzisiaj, korzystając z prawa do głosu, zapraszam rzecznika praw obywatelskich do udziału w debacie na temat ustaw o Trybunale Konstytucyjnym. Bardzo proszę pani poseł Piekarska.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Pani się boi.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Czy pan nazywa się Piekarska? Wydaje mi się, że nie, ale może się mylę.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Pani poseł, bardzo proszę. Panie pośle Jabłoński, uniemożliwia pan prowadzenie obrad nawet w takim zakresie. Pierwszy raz zwracam panu uwagę.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Ja pana tak lubię, a pan mi kradnie tożsamość.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Ja również panią bardzo lubię.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Bardzo się cieszę.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Po prostu chciałbym, żebyście nie bali się zaprosić rzecznika na wysłuchanie publiczne.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Panie pośle Jabłoński, po raz drugi zwracam panu uwagę, że uniemożliwia pan prowadzenie obrad.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo. Myślę, że rzecznik praw obywatelskich będzie wiedział o tym posiedzeniu i jeżeli uzna to za stosowne, to po prostu przyjdzie.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Przecież go zaprosimy, nie ma problemu.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Pani przewodnicząca słusznie zauważyła, że to jest trochę inna formuła. Rozumiem, że wy w ogóle macie problem z wysłuchaniem publicznym.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Wręcz przeciwnie.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

My nie mamy problemu, spokojnie.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

W ogóle macie problem z innym standardem legislacyjnym, że się zaprasza gości, otwiera się posiedzenia i wysłuchuje.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Dokładnie odwrotnie.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Zwracam panu uwagę trzeci raz.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Nie. Mam też pewną pamięć instytucjonalną, ponieważ byłam w poprzedniej kadencji Sejmu w tej samej Komisji, a niektórzy z panów nie byli, ale wyglądało to tak, że były projekty ustaw, które się po prostu przepychało na jednym posiedzeniu i nie zapraszało się żadnych organizacji pozarządowych. W tej chwili jest już zupełnie inny standard legislacyjny. Zapraszamy wszystkich. Państwo też macie zaprzyjaźnione organizacje i też możecie je zaprosić do tego, aby przedstawiły swój pogląd na temat tych jakże ważnych projektów. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Szanowni państwo, może zwrócę jeszcze uwagę na jedną rzecz. Do obu projektów zostały sporządzone liczne opinie eksperckie. Wszystkie z nich zostaną państwu wysłane i wiszą na stronie Sejmu. Naprawdę proponuję się z nimi zapoznać i wykonać ciężką pracę, do której mam wrażenie, że państwo nie przywykliście.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Właśnie o to chodzi, że się z nimi zapoznaliśmy.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Naprawdę zachęcam do jak najszerszej debaty na temat tego projektu. Bardzo proszę, pan poseł Zimoch.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję. Proszę państwa, pan poseł Jabłoński ma taki zwyczaj, że chce budować swoją narrację.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Panie pośle, to jest w kwestionowanym punkcie.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Dlaczego pan przeszkadza? Pan jest przecież prawnikiem.

Głos z sali:

Panie pośle Jabłoński, musi pan wszystkim przerywać?

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Nie zawsze.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Niech pan to w końcu zrozumie.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Ma pan obsesję na moim punkcie.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Nie. Buduje pan narrację, która jest zupełnie niedorzeczna.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Niech pan nie używa takich słów.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Składam wniosek do pani przewodniczącej o zwrócenie się do Biura Legislacyjnego, żeby Biuro wytłumaczyło obu panom posłom, na czym polega wysłuchanie publiczne. Rzecznik praw obywatelskich sam musi się zgłosić, żeby mieć prawo do zabrania głosu. Bardzo proszę, żeby Biuro Legislacyjne wypowiedziało się na ten temat.

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Pan poseł Warchoł, bardzo proszę.

Poseł Marcin Warchoł (PiS):

Dobrym zwyczajem zawsze było zapraszanie każdego rzecznika praw obywatelskich na wysłuchanie publiczne. Rzecznik praw obywatelskich to nie jest jakakolwiek organizacja, a podmiot konstytucyjny. Po trzecie, rzecznik złożył w tej sprawie opinię, której się tak boicie. Boicie się państwo tej opinii, którą złożył?

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Absolutnie nie. Panie pośle, to ja może wyjaśnię. Po raz kolejny niestety spotykamy się z pewnym pominięciem prawdy. Jeszcze raz państwu wytłumaczę. Informuję państwa o tym, że są sporządzone opinie i proszę się z nimi zapoznać. Zostaną one także do państwa wysłane. Szanowny panie pośle Warchoł, rzecznik praw obywatelskich jest organem państwowym, który może wziąć udział w wysłuchaniu pod warunkiem, że się zgłosi. Oczywiście zapraszamy wszystkich do tego, żeby się przysłuchiwali i brali udział w tej debacie, ale niestety są konieczne pewne formalności do wypełnienia. Dokładnie tak, jak w przypadku debaty dotyczącej Krajowej Rady Sądownictwa. Mieliśmy zgłoszenia osób, które urzędują w tym ciele – musiały one wypełnić i spełnić formalności po to, aby wziąć udział w debacie i zabrać głos. Wszystkich do tego zachęcamy. Widzimy mocny głos rzecznika, zapoznaliśmy się z tym głosem i jesteśmy otwarci na każdą krytykę. Z pewnością będziemy szukać najlepszych rozwiązań po to, żeby odbudować niezależność Trybunału Konstytucyjnego i zaufanie obywateli, które zostało zniszczone właśnie przez państwa partię, przez rządy państwa partii i ministra, któremu pan wiernie służył przez osiem lat. Trybunał Konstytucyjny jest dzisiaj martwą instytucją, do której żadni obywatele ani sądy nie wysyłają skarg i wniosków. Najbardziej zainteresowani kierowaniem wniosków do Trybunału są politycy PiS, a my chcemy odbudować tę instytucję dla obywateli. Zachęcamy do debaty na ten temat. Bardzo proszę przedstawicieli Biura

Legislacyjnego, aby wypowiedzieli się w przedmiocie uczestnictwa rzecznika praw obywatelskich w tej debacie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Przemysław Sadłoń, Biuro Legislacyjne. Odnosząc się do kwestii, o której państwo debatujecie, chcielibyśmy wskazać, że wysłuchanie publiczne, jak stanowią przepisy regulaminu Sejmu, odbywa się na posiedzeniu Komisji. Natomiast jest to o tyle szczególne posiedzenie Komisji, że krąg podmiotów, które biorą w nim udział i ta inicjatywa leży po stronie tych podmiotów. Aby zostać uczestnikiem posiedzenia Komisji, na którym odbywa się wysłuchanie publiczne, podmiot musi się na nie zgłosić. Są to przepisy odrębne od przepisów ogólnych określonych w art. 154 regulaminu Sejmu, gdzie są określone zasady zapraszania różnych podmiotów na posiedzeniu Komisji czy to przez prezydium Komisji, czy przez przewodniczącego. Konkludując, konkretnie w przypadku, o którym państwo debatujecie, aby rzecznik praw obywatelskich mógł wziąć udział w wysłuchaniu publicznym, powinien wystąpić ze zgłoszeniem takiej chęci. Oczywiście wtedy na ogólnych zasadach będzie mógł wziąć udział w tym wysłuchaniu.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Czy w regulaminie jest zakaz zapraszania rzecznika?

Przewodnicząca poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Panie pośle Jabłoński, zabiera pan głos w momencie, w którym go panu nie udzielam. Ta kwestia została już wyklarowana. Na Komisji dwukrotnie powtórzyłam, że zapraszam rzecznika praw obywatelskich do jak najszerszego udziału w debacie, a także w wysłuchaniu publicznym. W tym momencie uznaję, że na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Dziękuję wszystkim za udział i zamykam posiedzenie Komisji.